8 Ιανουαρίου 2019

Μνημονεύετε Διονύσιο Σολωμό και μνημονεύετε Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή

Στις κορυφαίες στιγμές του Έθνους, οι άνθρωποι της διανόησης και του πνεύματος ήταν αυτοί που μπορούσαν να δουν την άλλη όψη των πραγμάτων, να εμπνεύσουν το λαό και να τον κρατήσουν σε εγρήγορση.

Ανάλογες μορφές μας λείπουν σήμερα, μας λείπουν απελπιστικά. Ίσως γιατί το

πνεύμα από μόνο του δεν αντέχει να υπάρχει. Κι όταν σηκώσει κεφάλι πνίγεται από τις μεθοδευμένες και καλά οργανωμένες «στρατηγικές» των εμπόρων των εθνών, μέσα και έξω από τα τείχη. Τούτες τις μέρες τις γιορτινές, δύο μορφές δεσπόζουν και γίνονται ιδιαίτερα νοσταλγικές. Ο ποιητής που τραγούδησε τις πικρές αλήθειες του Έθνους και ο Άγιος της Ελληνικής λογοτεχνίας. Πρόλαβε και είδε, φαίνεται, την έκπτωση της Ελληνικής διανόησης ο Αρχάγγελος του Αιγαίου, ο καταξιωμένος Ελύτης και μέσα στην κορυφαία ποιητική του έκφραση, στο εμβληματικό και μυριοτραγουδημένο «Άξιον Εστί», σε μια ενότητα που καθόλου τυχαία επονομάζεται «Τα Πάθη», εμπνευσμένα μας προτρέπει: «… Όπου και να σας βρίσκει το κακό, αδελφοί, όπου και να θολώνει ο νους σας, μνημονεύετε Διονύσιο Σολωμό και μνημονεύετε Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη…».

Είναι και λες πως το’πε και το’γραψε ειδικά για μας, δια τη δική μας τη γενιά που έζησε κι ανδρώθηκε μέσα σε τραγικά ιστορικά διλήμματα, που συνεχίζει να βρίσκεται μπροστά σε σταυροδρόμια αδιέξοδα. Σε μια πατρίδα που την έπαιξαν και την παίζουν στα ζάρια διαχρονικοί «Έμποροι των Εθνών». Άλλοτε σαν « Σελδζούκοι ροπαλοφόροι να καραδοκούν» και πάντα σαν «σκυλοκοίτες να κοπροκρατούν» το δικό μας το μέλλον. Τα πάθη του Γένους τα ατελείωτα, αποδόθηκαν με τα ψηλότερα νοήματα από τις δύο αυτές κορυφές του πνεύματος. Που πάντα ήξεραν να κάνουν μια άλλη ανάγνωση και να δίνουν ερείσματα και απαντήσεις στα πάθη και τις αναζητήσεις του λαού όταν αυτός αγωνιζόταν με «ενάντιες δύναμες». Δεν τους βάραινε, βλέπετε, ο πόλεμος, αλλ’ έγινε πνοή τους…Οι δύο αυτές κορυφαίες μορφές διέβλεψαν πως ο εχθρός είναι ποικιλόμορφος και πολυδιάστατος. Ο ανοικτός πόλεμος στο «αλωνάκι» από την μια, αλλά και ο ύπουλος, υποχθόνιος πόλεμος ενάντια στην πίστη και τις άφθαρτες αξίες του λαού από την άλλη.

Ο Σολωμός, κι ας είχε ξένη παιδεία και τρόπο έκφρασης, πέτυχε να σηκώσει ένα Έθνος πάνω στην πέννα και τη διανόηση του, αναδεικνύοντας πραγματικότητες που η λαθεμένη προσκόλληση σε ξένες υποσχέσεις και τραγικά οράματα κρατούν ως σήμερα. Η απόδοση του δράματος της φυλής, ο πόθος κι έρωτας για Λευτεριά από την μια και το σαράκι της διχόνοιας από την άλλη συμπυκνώνονται στον «΄Υμνο για την Ελευθερία», ενώ η πολιτική του οξυδέρκεια θριαμβεύει με τις απαράμιλλες διατυπώσεις των «Ελεύθερων Πολιορκημένων» αναδεικνύοντας την εξόφθαλμη διαπλοκή των στρατηγικών συμφερόντων που αναδύονται στη διαχρονική γεωπολιτική σκακιέρα. Οι συσχετισμοί αλλάζουν αλλά ο αλγόριθμος ο ίδιος μένει, και οι ελεύθεροι πολιορκημένοι από το Μεσολόγγι μεταφέρονται στην Καρπασία και την Κύπρο ολάκερη… «Αραπιάς άτι, Γάλλου νους, βόλι Τουρκιάς, τόπ’ Άγγλου! Πέλαγο μέγα πολεμά, βαρεί το καλυβάκι…». Τα διαπλεκόμενα από τότε κι ακόμη πιο παλιά. Οι συζεύξεις συμφερόντων, συντονισμένες κατά που

επιβάλλουν οι καιροί. Αλλά εμείς, πάντα το καλυβάκι που το βαρούν... Θα μπορούσαμε βέβαια να βιώναμε δράσεις που θα ξεσήκωναν πανηγύρια στις καρδιές- η ευλογία του Θεού στα σπλάγχνα της θάλασσας – αλλά εμείς, εμείς καταφέρνουμε και αυτήν ακόμη την ευλογία να την κάνουμε κατάρα και να κάνουμε χαλάλι το συμφέρον μας στον εχθρό...αγνοώντας την επιταγή του Σολωμού... « Πάντ' ανοιχτά, πάντ' άγρυπνα, τα μάτια της ψυχής μου ...».

Αλλά είναι και η υπόσκαψη εκ των έσω, η συντονισμένη προσπάθεια για αλλοίωση της ιστορικής και θρησκευτικής φυσιογνωμίας των Ελλήνων. Όσα δεν κατάφεραν ο Ιμπραήμ και ο Δράμαλης ήλθε η ξενόφερτη, η δοτή εξουσία να διαβρώσει το μόνο στήριγμα του χιλιοπροδομένου γένους. Μεθοδεύτηκε η αλλοτρίωση του Ορθόδοξου φρονήματος με τον κάθε εγκάθετο, δρομολογήθηκε ένα επίπλαστο αυτοκέφαλο για να κοπεί η ρίζα που έδενε την Εκκλησία της Ελλάδας με την Ορθόδοξη μάννα-Εκκλησία. Άλλαξαν οι Βαυαροί- οι ...επαναπροσεγγιστές και φιλοπρόοδοι τάχατες της εποχής- τα ζύγια του γνήσιου και ατόφιου φρονήματος και ροκάνισαν ύπουλα τις αντιστάσεις των Ελλήνων. Και τότε μίλησε ένας Παπαδιαμάντης, με λόγο απλό, κατευθείαν στην καρδιά του πονεμένου λαού, με απλά γραφήματα στις εφημερίδες και φυλλάδες της εποχής. Μας άφησε μια αγκαλιά Χριστουγεννιάτικα διηγήματα για βάλσαμο, κοινωνία από το δισκοπότηρο της ιερής ιστορίας και των αυθεντικών παραδόσεων του Ορθόδοξου Ελληνισμού που μετά την σκλαβιά πολέμησε να κρατηθεί σε ράγες ορθές. Ξεκινώντας από τον «Χριστό στο κάστρο», όπου η προσήλωση στις παραδόσεις της Ορθόδοξης λατρείας σμίγει με την ανθρωπιά και το φιλότιμο, συναντά την «Σταχομαζώχτρα» της προσμονής και της εγκαρτέρησης για να φιλιώσει με τη φύση και τις οικογενειακές αξίες στα «Φώτα ολόφωτα» και να ελέγξει τέλος το ξεστράτισμα λαού και κλήρου με το κλάμα του αγγέλου στα «Δώρα πτερόεντα». Ερείσματα ατράνταχτα, κρατούν ένα λαό που βάλλεται πανταχόθεν, πριν, κατά και μετά τον ξεσηκωμό κατά του Τούρκου δυνάστη.

Η απάντηση στους σύγχρονους Σελτσούκους και στην επίκαιρη Βαυαροκρατία, έλκεται και πάλι μέσα από τον ποιητή του Έθνους « Η δύναμή σου πέλαγο κι η θέλησή μου βράχος»! Εμείς πάντως, έχουμε θέληση να αντισταθούμε!

* Η Δρ. Ανδρειανή Δ. Οδυσσέως είναι μέλος του Πολιτικού Γραφείου της ΕΔΕΚ

Πηγή: **sigmalive.com**